

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. június 28. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

V É G Z É S T :

Az emberölés büntette és más bűncselekmény miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 24.B.737/2016/37. számú ítéletét helybenhagyja.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A Fővárosi Törvényszék a 2016. november 22. napján kelt 24.B.737/2016/37. számú ítéletével a vádlott bűnösségét emberölés büntetében [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont] és kifosztás büntetében [Btk. 366. § (1) bekezdés b) pont] állapította meg.

Ezért őt halmazati büntetésül 18 év szabadságvesztésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést fegyházban kell végrehajtani.

Rendelkezett a feltételes szabadságra vonatkozóan is úgy, hogy a vádlott a szabadságvesztésként kiszabott büntetés kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Az elsőfokú bíróság az eljárás során lefoglalt bűnjelekről rendelkezett, melyek egy részét elkobozni rendelte, más részét a tanúl részére rendelte kiadni, emellett a bűnjelek egy részének megsemmisítéséről rendelkezett, és voltak olyan bűnjelek, melyeket a továbbiakban az iratok között rendelt kezelni.

Ezen túlmenően pedig kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 18.643.885 forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú ítélettel szemben a vádlott védője jelentett be fellebbezést enyhítésért, míg az elsőfokú ítéletet az ügyész tudomásul vette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.153/2017. számú átiratában a bejelentett védői fellebbezés elutasítását indítványozta.

Az átiratban kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott, az ügy érdemi elbírálásához szükséges bizonyítékok teljeskörű feltárása megtörtént, és annak mérlegelése is törvényes, így a megállapított tényállás mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól.

Helytállóan vizsgálta az elsőfokú bíróság a Btk. 3. § (1) bekezdése alapján a joghatóságát, és azt is helytállóan rögzítette, hogy a Be. 532 § (1) bekezdésében írt külön eljárás alkalmazásának törvényi feltételei fennállnak.

A Legfőbb Ügyész döntése alapján a büntetőeljárás átadására az ország 1 részére nem került sor, az ország 1 a saját állampolgárát sem adta ki Magyarországnak, így a vádlott távollétében lefolytatandó eljárás feltételei fennállnak, hiszen a vádlott külföldön, azonban ismert helyen tartózkodik.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Be. 217. § (3) bekezdés h) pontjában és a Be. 296. § (1) bekezdésében írt rendelkezések figyelembe vételével folytatta le szakszerűen és megalapozottan az eljárást.

Helytállóan járt el akkor is, amikor a terhelt az ország 1-ben tett nyilatkozatát okirati bizonyítékként vette figyelembe az érdemi döntésének meghozatalakor, illetve a tényállás megállapításakor.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásának 24. oldal 2. bekezdésében logikus indokát adta annak, hogy a külföldi állampolgárságú terhelt bűnösségének megállapítására milyen bizonyítékok alapján került sor.

Ennek során helytállóan tulajdonított kiemelt jelentőséget a halottszemle és a boncjegyzőkönyv adatainak, továbbá a hemogenetikai szakértői véleményben foglaltaknak is.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a 3/2013. BJE-ben foglalt iránymutatások szerint, azonban az abban foglaltak felhívása nélkül, igen szűkszavúan indokolta meg a cselekmény jogi minősítését is.

A kiemelkedő tárgyi súlyú és fokozottan társadalomra veszélyes bűncselekményeket elkövető terhelttel szemben megalapozottan döntött úgy, hogy a középértéket meghaladó tartamú szabadságvesztés kiszabása indokolt.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint helyes indokát adta az elsőfokú bíróság annak is, hogy miért nem alkalmazott kiutasítást, és helyes a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés alkalmazása is.

Összességében tehát a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A védői fellebbezés nem alapos.

A védő fellebbezése folytán az elsőfokú bíróság ítéletét a Fővárosi Ítéletábrla a Be. 348. § (1) bekezdése alapján az ítélethozatalt megelőző eljárással együtt, teljes terjedelmében bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék helytállóan teljesítette a Fővárosi Főügyészség vádiratában megjelölt azon indítványt, mely szerint a Be. 532. § (1) bekezdése alapján a tárgyalást a külföldön tartózkodó vádlott távollétében folytassa le. Az iratokból megállapítható, hogy a vádlott a cselekmény elkövetése után, 2015. május 2. napján Magyarország területét elhagyta és az ország 1-be távozott.

A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a vádlott 2015. május 23. napján az illetékes az ország 1-beli rendőrkapitányságon önként jelentkezett, az általa elkövetett cselekményről beszámolt, majd ezt követően őrizetbe vételére került ugyan sor, később azonban elengedték, ugyanakkor továbbra is megfigyelés alatt tartották.

Az is megállapítható az iratokból, hogy az ország 1 kérése ellenére az eljárás átadására Magyarország Legfőbb Ügyészenek döntése alapján nem kerülhetett sor, ugyanakkor az is

rögzíthető, hogy az ország1 a 2000. december 28. napján kelt 42. számú Miniszterelnöki Rendelet 8. cikkének (1) bekezdése alapján nem adja ki a saját állampolgárát.

Mindezen előzmények után került sor a Fővárosi Törvényszéken a Fővárosi Főügyészség indítványa alapján a Be. 532. § (1) bekezdése szerint az eljárás lefolytatására a külföldön tartózkodó vádlott távollétében

Megállapítható, hogy a Fővárosi Törvényszék nem csak a Be. 532. § (1) bekezdésében írt rendelkezéseket tartotta be, hanem figyelembe vette a Be. 554/B. § g) pontjában írtakat is, mely szerint a kiemelt jelentőségű ügyekre vonatkozó szabályok alkalmazása volt szükséges jelen eljárásban.

A Fővárosi Törvényszék a perrendi szabályokat ezen túlmenően is maradéktalanul betartotta.

Helyesen járt el akkor, amikor a vádlott az ország1-ben tett vallomását okirati bizonyítékként értékelte, hiszen a vádlott gyanúsítottkénti kihallgatására az eljárás során egyáltalán nem került sor, és akkor is amikor a kiterjedt és alapos nyomozás során készült szakértői véleményeket ismertette

Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az ügy érdemi elbírálásához szükséges bizonyítékokat beszerezte, és azokat törvényesen használta fel.

Helytállóan járt el, amikor a Be. 296. § (1) bekezdése alapján ügyészi indítványra felolvasás útján tette bizonyítás anyagává a vádiratban felsorolt tanúk, így a tanú1, tanú3, a tanú4, a tanú5, a tanú6, a tanú7, a tanú8, a tanú9, a tanú10, a tanú23, a tanú11, a tanú12, a tanú13, a tanú14 tanúk vallomását.

Az elsőfokú bíróság az ügy elbírálása szempontjából jelentőséggel bíró összes bizonyíték beszerzése, annak értékelése és mérlegelése, valamint ténybeli következtetések levonása alapján túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg, amely azonban az iratok adatai alapján - a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel - pontosításra szorul az alábbiak szerint:

Az elsőfokú ítélet 6. oldal utolsó bekezdésének 3. sora helyébe a következőket illeszti:

"üveghamutartóval még álló testhelyzetben legalább közepes erővel, egy alkalommal (nyom 299. oldal), ezt követően pedig ugyancsak legalább közepes erővel, 3 alkalommal a fején megütötte "

Ugyanezen bekezdés utolsó mondata helybe a következő szövegrészt illeszti:

„Ezt követően a lakásban talált 15 cm pengehosszúságú és legalább 20-25 cm pengeszélességű, hegytel és éllel rendelkező késsel a már földön fekvő sértettet legalább közepes erővel (nyom 299. old.) 11 esetben, ebből 9 esetben a fején és a nyakán megszúrta, 2 esetben pedig a nyakán szúrva-metszett sérülést okozott."

A 7. oldal első bekezdés első mondatának végére a helyszínen kifejezés után „a sérülés elszenvedését követő legfeljebb 15 percen belül" szövegrészt illeszti. A halált okozó sérülés és a halál bekövetkezése között közvetlen okozati összefüggés volt.

Az ekként helyesbített, illetve kiegészített tényállás már minden tekintetben megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hibáktól, hiányosságoktól, a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, így irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

A bizonyítékok értékelése vonatkozásában megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság valamennyi feltárt bizonyítékot értékelt és indokolási kötelezettségének is eleget tett.

Az elsőfokú bíróság helytállóan alapította a tényállást a sértett életvezetésével és a cselekményt közvetlenül megelőző eseményekkel kapcsolatosan a tanú1, a tanú15, a tanú16, a tanú17, a tanú18, a tanú19 és a tanú20 tanúk vallomására. E tanúk vallomása alapján lényegében nyomon követhető volt a sértett mozgása, az, hogy 2015. május 1. napján kikkel találkozott és mikor, milyen célból érkezett haza.

A bizonyítékok értékelésével kapcsolatban előjáróban leszögezhető, hogy a lakásban lezajlott eseményekre vonatkozóan csak a vádlott az ország1-ben tett nem túl részletes, azonban az elkövetési eszközöket felsoroló beismerő vallomásán túlmenően csak közvetett bizonyítékok álltak a bíróság rendelkezésére.

Az is megjegyzendő, hogy a vádlott a vallomásában csak a cselekmény elkövetése után magához vett mobiltelefonról és az öléshez használt kés elviteléről tett említést, azonban a sértett pénzének elvételéről nem ejtett szót.

Ennek figyelembe vételével helytállóan járt el az elsőfokú bíróság, amikor a lakásban történeteket az objektív, tudományos alapokon nyugvó helyszíni szemle megállapításaira, valamint a bonc jegyzőkönyv, az orvos-szakértői-, ujjnyom-szakértői-, genetikai-, és informatikai szakvélemény megállapításaira alapította.

A bonc jegyzőkönyv és az igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint a sértett sérüléseit üveghamutartóval, ököllel, késsel és kézzel vagy puha övvel történő fojtogatás során okozták

Ezek közül a vádlott maga is elismerte, hogy a sértettet az üveghamutartóval, ököllel és késsel bántalmazta

A sérülések keletkezési sorrendjét a szakértők nem tudták pontosan megjelölni, azt azonban egyértelműen megállapították, hogy a sértett valamennyi sérülést előlről szenvedte el.

A boncjegyzőkönyvben rögzített 36 sérülést okozó erőbehatás mértékét a szakértők nem minden esetben tudták meghatározni, a szúrt, metszett és zúzódással járó sérülések esetében azonban egyértelmű megállapításokat tettek, így ezekre vonatkozóan az ítéleti tényállásban rögzítettek helytállóak.

Itt jegyzi meg azonban az ítéletábra, hogy a 36 sérülésből három korábbi keletkezésű volt, míg egy sérülést a boncolás során okoztak.

Az elsőfokú ítélet 19. és 20. oldalán az elsőfokú bíróság részletesen, megalapozottan és hibátlanul utalt a genetikai szakértői véleményben rögzítettek, amelynek megállapításai éppen a közvetett bizonyítékok többségére tekintettel kiemelt jelentőséggel bírtak.

Megalapozottan rögzítette az elsőfokú ítélet 20. oldal 6. bekezdésében, hogy az eljárás során mindazon személyektől, akik a sértettel bármilyen kapcsolatban álltak, ujj-, és tenyérnyomat minta vételére, valamint DNS mintavételre és azok vizsgálatára is sor került.

Helyesen állapította meg a nyomozati iratok 631-637. oldalai között található genetikai szakértői vélemény alapján az elsőfokú bíróság a helyszínen található és emellett a helyszínen lefoglalt és az ítélet 20. oldal 5. és 6 bekezdésében részletesen felsorolt tárgyak vizsgálati eredményeként, hogy a

helyszínen és a tárgyakról rögzített mintákkal kizárólag az eljárás során ismeretlenül maradt NN1-es jelzésű férfi személy mintája mutatott egyezőséget.

Kiemelt jelentősége van ezek közül is az elkövetés helyszínén a csaptelepről rögzített mintának, hisz a vádlott beismerő vallomásában maga tett említést arról, hogy a cselekmény után felmosott, rendet rakott, hogy a nyomokat eltüntesse.

Megállapítható volt tehát, hogy a sértett vére és a sértett DNS mintája keveredett az elkövető DNS mintájával, és az megtalálható volt és egyezőséget is mutatott az elkövetés eszközeként használt késről és hamutartóról rögzített nyomokkal is, és a vádlott által használt, személyesnek nevezhető használati tárgyakon talált mintákkal is.

A tanú7 és a tanú8 vallomása alapján ugyanis megállapítható volt, hogy a vádlott a város1-beli lakásában lefoglalt tárgyak kizárólag a vádlott használatában álltak, mivel a tanúk előadása szerint más lakrészébe ők soha nem mentek be. E tanúk határozottan állították, hogy az ott lefoglalt, általuk felismert és a szakértők által is megvizsgált tárgyak kizárólagos használója a vádlott volt.

A vádlott ölési cselekmény utáni magatartásával kapcsolatosan megállapítható, hogy a vádlott a sértett pénzének elvételéről nem beszélt.

Ezzel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a sértettnél a cselekmény elkövetésének időpontjában legalább 150 000 forint volt.

A tanú1 és a tanú15 ugyanis egybehangzóan állították, hogy a sértett a tanú15-tel egy közösen korábban lebonyolított üzlet során fejenként 100 ezer Ft-ot kaptak. A tanú1 előadása szerint az a pénz 2015. május 1. napján még a lányánál volt.

A tanú18 vallomása alapján az is megállapítható volt, hogy 2015. május 1. napján találkozott a sértettel és ezért 30 000 forintot ki is fizetett a sértett részére.

A tanú20 vallomása alapján pedig az volt megállapítható, hogy ő aznap 20 000 forintért bonyolított le szexuális kapcsolatot a sértettel, vagyis a sértettnél a cselekmény elkövetésének időpontjában legalább 150 000 forint volt.

Az a tény, hogy a helyszíni szemlében rögzítettek szerint a sértett testén és környezetében is szétszóródott aprópénzt találtak azt igazolja, hogy a sértett és a vádlott között valami pénzzel kapcsolatos vita alakult ki, és ennek során aprópénz szóródott szét. Abból kiindulva, hogy a sértettnél a cselekmény előtt 150 000 forint volt, melyet utóbb nem találtak meg, és ezt a tényt összevetve azzal, hogy a sértett testén és környezetében is szétszóródott aprópénz volt, megalapozottá teszi azt az elsőbírói következtetést, hogy a vádlott pénzt vett el a sértettől és ennek során került az aprópénz a sértett környezetébe.

Értékelte az elsőfokú bíróság a vádlott cselekmény után tanúsított magatartását is.

Helytállóan rögzítette ugyanis az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott a sértett lakásából történt távozását követően felkereste a tanú6-t, akit megkért, hogy részére sürgősen, másnapra - azaz 2015. május 2. napjára - repülőjegyet vásároljon, de egyúttal pénzt is kért tőle kölcsön, mely kérését a tanú teljesíteni nem tudta.

Hasonlóképpen pénzt kért a vádlott a tanú9 és a tanú12 tanútól is, akik a kérését nem tudták teljesíteni.

A tanú²¹ volt az a személy, aki a vádlott részére az édesapja betegségére történő hivatkozás miatt 1 millió Ft-ot átadott a vádlottnak kölcsönként, úgy, hogy a visszafizetés körülményeinek megbeszélésére nem került sor.

Az utazási iroda részéről a tanú²² volt az a személy, aki tudott arról, hogy a vádlott 2015. május 2. napjára az ország¹-be repülőjegyet akart vásárolni és a tanú¹⁴ volt, aki a vádlott részére a repülőjegyet kiadta.

Összességében vizsgálva a bizonyítékokat, helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a sértett sérelmére elkövetett cselekmény tette kizárólag a vádlott lehetett, aki maga is elismerte a sértett megölésének tényét. Vallomását a szakértői vélemények alátámasztották, így a másodfokú bíróság is megnyugtatóan bizonyítottanak látta a vádlott terhére az ölési cselekmény megállapíthatóságát.

Az irányadó tényállásból okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére és törvényes a minősítés is azzal, hogy a jogi indokolás kiegészítésre szorul.

Az elsőfokú ítélet 17. oldal 3. bekezdésében írtakat ezért a másodfokú bíróság a következőkkel egészíti ki:

A 3/2013. Büntető Jogegységi Határozat szerint az emberölésre, illetve a testi sértésre irányuló szándék megállapításánál az elkövetéskori tudattartalomra a tárgyi és alanyi tényezőkből lehet következtetni.

A tárgyi tényezők körében jelentőséggel bír a cselekmény elkövetéséhez használt eszköz, amely jelen esetben az élet kioltására alkalmas kés, és ütésre alkalmas üveghamutál volt, mely eszközökkel a vádlott több alkalommal legalább közepes erő kifejtés mellett bántalmazta a sértettet.

Ezek az eszközök, az erő kifejtés nagysága, az ütések, szúrások irányítottsága, a támadott testtájék és a cselekmény után tanúsított vádlotti magatartás (nyomok eltüntetése, pénzszerzés, országból való menekülés) egyértelműen emberölésre irányuló szándék fennállására utalnak.

Az alanyi körülmények körében a vádlotti tudattartalomra a külső körülmények mellett a vádlott az ország¹-ben tett beismerő vallomása enged következtetést levonni.

A vádlott előadása szerint a konfliktus lényegében a megérkezése után nem sokkal kialakult, mivel a sértett előre kérte a pénz átadását.

A vallomása szerint nem sokkal ezután került sor a sértett hamutartóval és emellett esetleg ökölrel is több alkalommal történő fejbe ütésére, amelytől a sértett földre került.

Ezt a következtetést alátámasztja az az orvosszakértői megállapítás, hogy a fejet ért tompa erő behatásokon kívül valamennyi sérülés előlről érte a sértettet.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezek a körülmények összességében egyértelműen egyenes szándékkal elkövetett emberölésre utalnak.

Vizsgálnia kellett emellett a különös kegyetlenség, mint minősítő körülmény megállapíthatóságát is, mellyel lényegében az elsőfokú bíróság teljes mértékben adós maradt.

A különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés megállapításánál elsősorban emberiességi, valamint erkölcsi szempontok a meghatározók.

A különös kegyetlenség fogalma alá a rendkívüli embertelenséggel, brutalitással, gátlástalanul, az emberi méltóság mély megalázásával vagy az elkövető emberi mivoltából kivetkőzve véghezvitt ölési cselekmények vonhatók.

Elsősorban a sértettnek okozott sérülések száma, súlya és jellege alapján állapítható meg; ezekből általában következtetés vonható az elkövetés embertelenségére.

Annak, hogy a sértett eszméletlensége folytán ténylegesen elviselt-e fájdalomérzést, nincs jelentősége, nincs különösebb jelentősége ugyanígy az elkövetés eszközének sem.

Az elkövető tudatának az elkövetés idején át kell fognia a végrehajtás különös kegyetlenségét.

Jelen ügyben a vádlott üveghamutartóval, késsel, ököllel és nem kizárhatóan puha övvel bántalmazta, fojtogatta a sértettet és ennek során 32 sérülést, emellett nyelvé csonttörést és agyvizenyőt okozott a sértettnek.

A sérüléseket a sértett előről szenvedte el, ami arra enged következtetést levonni, hogy az első fejét ért ütésektől elesett. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy a sértetten védekező jellegű sérülések nem voltak, azonban a vádlott ezt követően még 30 sérülést okozott különböző tárgyakkal.

A nagyszámú sérülés ténye, a többféle eszköz használata és a bántalmazás szükségképpen elhúzódozó volta alapján a különös kegyetlenség, mint minősítő körülmény megállapíthatására törvényesen került sor.

A kifosztás cselekményének vonatkozásában ugyancsak kétséget kizáróan bizonyítást nyert, hogy a vádlott volt, aki az ölési cselekményt követően a sértett 150 000 forint összegű pénzét, a mobiltelefonját és az öléshez felhasznál kést is elvitte a helyszínről. A kést és a telefont nyilvánvalóan a nyomok eltüntetése végett, míg a pénzt a menekülése céljából vette megához, hiszen a vádlott a lakásból történő távozását követően pénzt akart szerezni, mert az ország elhagyására másként nem volt lehetősége.

Ennek ismeretében helytálló volt az az elsőfokú bírósági megállapítás, hogy e cselekménnyel a Btk. 366.§ (1) bekezdésébe ütköző kifosztás bűncselekményét is megvalósította.

A 2/1998. BJE határozat értelmében a kifosztást megalapozó előcselekmény emberölés is lehet, abban az esetben, ha az ölési magatartást követően nyomban elveszi a tettes a passzív alany birtokában lévő dolgot.

Ha később megy vissza a helyszínre és a már meghalt passzív alany ingóságait veszi el, nem kifosztás, hanem a lopás megállapításának van helye. Ezek az előcselekmények mindig valós anyagi halmazatba kerülnek a kifosztással (pl. BH1998. 155., BH1982. 444., BH1981. 128.).

Jelen esetben megállapítható, hogy az értéktárgyak elvételére közvetlenül az ölési cselekmény elkövetése után került sor, így az elsőfokú bíróság a vádlott ezen cselekményét is helyesen állapította meg és helyesen is minősítette.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság helyesen sorolta fel és értékelte a bűnösségi körülményeket.

Az elsőfokú bíróság a Btk. 80.§ (2) és (3) bekezdésében írtak szerinti középértéktől eltérő, annál súlyosabb büntetést szabott ki a vádlottal szemben. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a

rendkívüli brutalitással elkövetett cselekménnyel arányban álló a büntetés, melynek enyhítésére lehetőséget nem látott.

A járulékos kérdésekben az elsőfokú bíróság törvényesen rendelkezett.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2017. június 28.

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

dr. Halász Irén sk.
előadó bíró

dr. Fülöp Ágnes sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 24.B.737/2016/37. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.72/2017/6. számú végzése folytán 2017. június 28. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest , 2017. június 28.

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Czibere Éva
tisztviselő